

ZERO WASTE 2030

Guide for å sikre god ressursutnyttelse
og sømløs renovasjonsdrift

For deg som jobber i Terminalen

Innhold

01

Velkommen

02

Oslo lufthavns
zero waste mål

03

R-stigen

04

Avfallsminimering og
levetidsforlenging

05

Kildesortering

07

Returpunkt oversikt

09

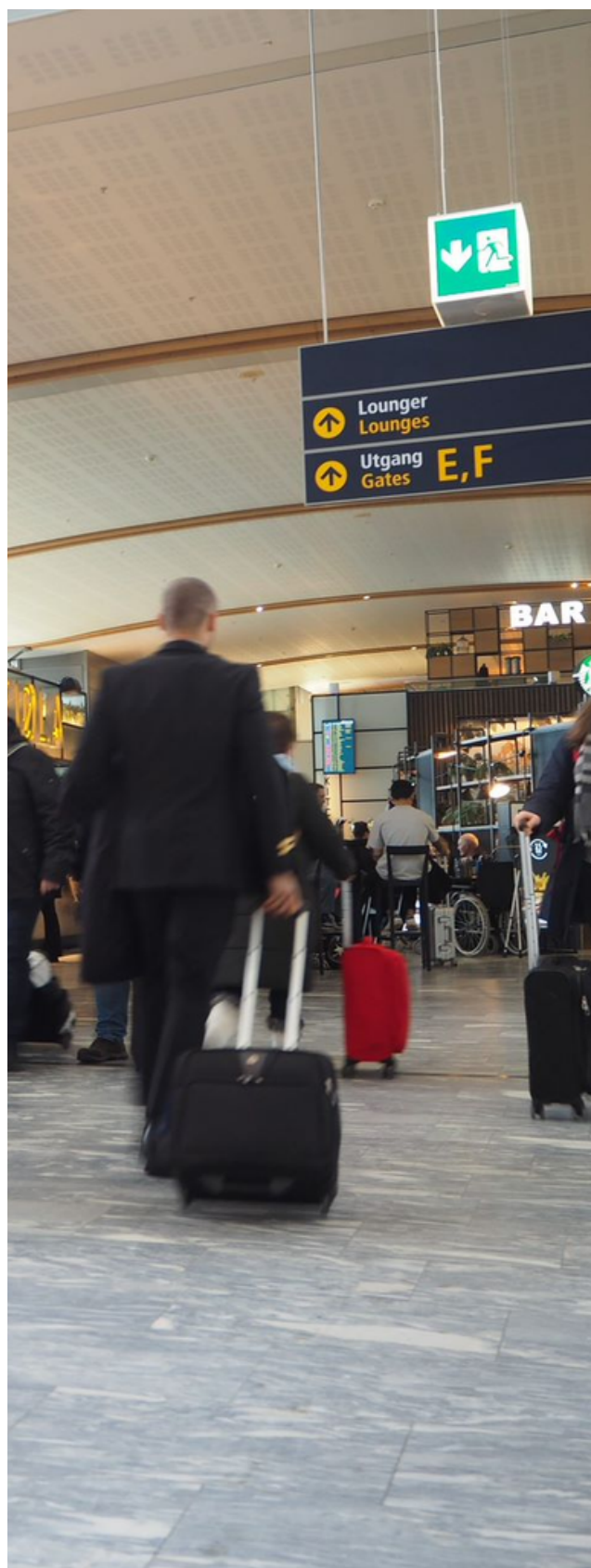
Statistikker

10

Trivselsregler

11

Kontaktinfo

HEI!

Som ansatt i en av over 300 bedrifter på Oslo lufthavn er du en viktig brikke på veien mot en lufthavn uten avfall

Avinor Oslo lufthavn er opptatt av å redusere sin egen miljøpåvirkning og å dele kunnskap og beste praksiser med samarbeidspartnere og leietakere.

I denne guiden finner du nyttig informasjon om hvordan du som ansatt på lufthavnen kan utnytte ressursene bedre, minimere avfall og forbedre kildesortering, samt trivselsregler slik at vi kan sikre sømløs avfallsdrift på lufthavnen vår.

Vi håper at denne guiden vil være til hjelp for deg, og at du vil bli inspirert til å ta del i vårt zero waste-engasjement. Ved å gjøre noe bra for miljøet kan du være et godt forbilde for både kollegaer og kunder.

Sammen kan vi bidra til en mer bærekraftig sirkulær framtid!

Oslo lufthavn,
September 2023

VÅRE ZERO WASTE AMBISJONER

HORISONT 2030

1

Vi jobber for at mot 2030...

- **0 brukbare gjenstander kastes**

Det inkluderer heller ikke å kaste brukbare gjenstander som kildesortert

- **0 matsvinn**

Spiselig matoverskudd må være solgt for redusert pris eller gitt bort

- **0 engangsartikler brukes**

Engangsservering innenfor kontorer, arbeidsplasser og serveringssteder blir ikke brukt. Heller ikke engangsløsninger i annen sammenheng (engangspaller f.eks..)

- **0 feilsortering**

Overflødige gjenstander som kan ikke behandles med levetidsforlengende tiltak må kastes i riktig beholder

- **0 restavfall**

Dvs. 100 % til ombruk eller materialgjenvinning av det som er egnet og/eller mulig å sortere ut. Det som ikke er egnet seg å bli materialgjenvunnet har som mål å kontinuerlig minskes og langsiktig gå mot null.

2

Redusere total mengde avfall knyttet til daglig drift med 50% mot 2030 i forhold til 2022.

3

Sikre en effektiv, sømløs avfallshåndtering på lufthavnen og skape en kultur for avfallsforebygging og ombruk.

4

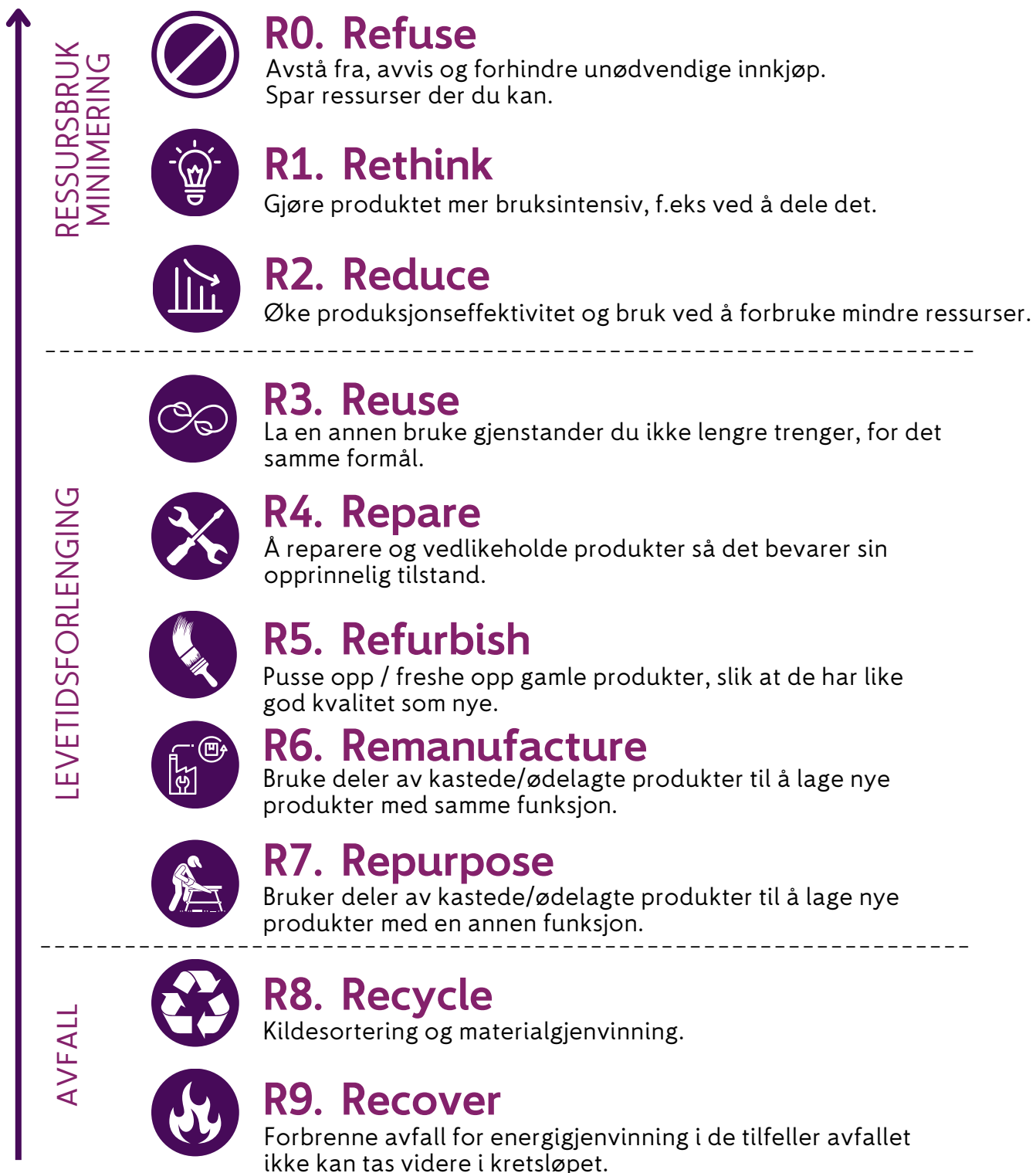
Løfte oss høyere på R-stigen.

HORISONT 2030+

Ikke noe avfall, kun ressurser i kretsløp

R-STIGEN

Vi bruker den internasjonale R9-stigen som basis. Den viser hva vi kan gjøre med ressurser fra best (R0) til verst (R9).

Det kan hende at ikke alle disse stegene er relevante for din drift, men vi oppfordrer likevel å flytte oppover på stigen. Gjør smartere innkjøp. Ombruk og reparer fremfor å kaste. Kildesorter istedenfor å kaste i restavfallet.

RESSURSBRUKMINIMERING

Å minimere produksjon og innkjøp er den beste tiltaket du kan gjøre.

Kildesortering er bra, men enda bedre er å forebygge at avfall oppstår. Her er noen tips for hvordan du kan redusere avfallet ditt som innkjøper, som produsent og i daglig drift.

Kjøp inn i mindre forpakning

Vi oppfordrer deg til å utforske måter å anskaffe i mindre emballasje eller i ombruksemballasje. Ikke vær redd for å utfordre leverandørene dine. Forsøk refill-ordninger. Hvordan du kjøper i teller!

Ikke bruk engangsartikler for servering

Vi kaster over 160 tonn engangsserveringsartikler årlig som er brukt for å servere gjester som spiser inne på spisestedene. Flergangsserveringartikler fører til mindre avfall og gir en finere gjesteopplevelse. Vi oppfordrer til å bruke flergangs også i egne arbeidsområder og møterom.

Bli kvitt overskuddsmat

Produserer du mat og ender opp med overskudd? Forsøk å selge det med rabatt til ansatte ved stengetid, via TooGoodToGo, eller doner til veldedighet. Vi på Oslo lufthavn setter opp Airport Food Bank som formidler overskuddsmat til veldedighet. Vil du bli med? Ta kontakt!

LEVETIDSFORLENGING

Gi gjenstander du allerede har en lengre levetid. Det du ikke trenger kan være til nytte for en annen.

Slik du så på R-stigen, er å forlenge levetiden av gjenstander bedre enn å kaste dem kildesortert for materialgjenvinning.

Selge møbler og inventar for redusert pris

Det finnes mange plattformer der bedrifter kan selge pent brukte møbler og inventar. I tillegg til å generere noe inntekter, får dine ting økt levetid, og med det reduserer du avfallsmengden.

Gi bort

Hvis det ikke går å selge noe, kan det gis bort. Små-inventar kan doneres til veldedighet eller gis til en ombruksstasjon. Møbler kan du bli kvitt på finn.no eller lignende plattform.

Tips: Planlegg i god tid å bli kvitt gjenstander. Vi på Oslo lufthavn ombruker, selger og gir bort tonnevis av møbler. Vår erfaring er at det kan ta alt fra en dag til flere uker å organisere for ombruk internt/selge/gi bort noe.

KILDESORTERINGSGUIDE

Tenk på deg selv som en ressursforvalter.
Hvordan du disponerer avfall har en stor betydning.

Det er aller best å unngå at avfall oppstår. Hvis noe likevel oppstår, er det viktig å kildesortere så det kan bli til et nytt produkt. Her er guide for hva som skal, og skal ikke kastes i ulike fraksjoner. Tilrettelegg innsamling i dine lokaler gjerne for flest mulige fraksjoner.

! NB: Avfallsforskriften plikter alle bedrifter å kildesortere mat og plast.
[Les mer her >>](#)

Fraksjon	Skal kastes i 	Skal ikke kastes i
 Matavfall	<ul style="list-style-type: none"> • Kaffegrut- og filter • Produksjonsrester, eggeskall, fruktskall • Overskuddsmat - sørg helst for avemballering! 	<ul style="list-style-type: none"> • Plast og engangshansker • Tørkepapir som er brukt til å tørke hender eller vaske med • Komposterbare / bionedbrytbare serveringsartikler, forpakning • Bakepapir • Tomme drikkekartonger
 Frityrolje	<ul style="list-style-type: none"> • Frytyrolje • Vegetabilske oljer 	<ul style="list-style-type: none"> • Matavfall • Oljer fra annet enn matlagring
 	<ul style="list-style-type: none"> • Plast-, metall og glasseballasje merket med "PANT" 	<ul style="list-style-type: none"> • Plast- og papir kopp • Drikkeemballasje uten pantemerke
	<ul style="list-style-type: none"> • Klar, ren plastfolie f.eks: transportfolie, strekkfilm, krympeplast 	<ul style="list-style-type: none"> • Farget plastfolie, plast poser • Uren plast folie • Hardplast
NY FRA JANUAR 2024		
  Plastemballasje Myk plastemballasje	<ul style="list-style-type: none"> • Myk og hard emballasjeplast; farget plastfolie, blandet plast, tørr og tom kjemikalie-beholder 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke emballasje-plast f.eks. vaskebøtte, skjærefjøl, plastmøbler. Disse skal til restavfall. • Klar plastfolie, PANT, plastkasser som har returavtale, gummi, stroppebånd, isopor, emballasje med rest av farlig avfall
  Papp Papir	<ul style="list-style-type: none"> • Drikkekartong • Øvrig rent papir • Ren papp og kartong • Kontorpapir • Bølgepapp 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilgriset papp og papir • Papir blandet med annet materiell (f.eks: papirpose med plastvindu) • Drikkekopp • Bakepapir, gavepapir • Tørkepapir, servietter
  Drikkekartong Papir til makulering		

KILDESORTERINGSGUIDE

! NB: Det er ikke noe ettersortering av restavfall.
Ressursene blir gjenvunnet kun hvis du kildesorterer.

Fraksjon	Skal kastes i 	Skal ikke kastes i
 Ødelagt keramikk og porselen	<ul style="list-style-type: none"> • Keramikk og porselen • Dekketøy • Ildfast glass, drikkeglass 	<ul style="list-style-type: none"> • Spraybokser, batterier og annet farlig avfall • Glass • Annet brennbart avfall
NB ENDRING FRA JANUAR 2024		
  Glassemballasje Metallemballasje	<ul style="list-style-type: none"> • Glassflasker, syltetøyglass, • Hermetikkbokser • Metallokk • Drikkebokser uten PANT 	<ul style="list-style-type: none"> • Drikkeglass, ildfast glass, vindusglass, speil • PANT, keramikk, porselen, • Metallprodukter (f.eks. kjøkkenutstyr, hylle) Disse skal på Rp20
  Elektronikk Hvitevarer	<ul style="list-style-type: none"> • Utrangerte elektriske og elektroniske produkter • Kabler og ledninger • Hvitevarer • IKT utstyr, TV og skjermer Før du kaster forsøk å reparere.	<ul style="list-style-type: none"> • Batterier • Blekkpatroner • Lyspærer Disse skal til farlig avfall rommet • Lysstoffrør
  Kabler Småelektronikk		
  Trevirke Tre baller	<ul style="list-style-type: none"> • Engangspall • Ødelagt EPAL (Europall) • Trekasser • Sponplater • Ødelagte møbler Brukbare møbler? Prøv gjerne gi bort eller selge først, før du kaster!	<ul style="list-style-type: none"> • Fin EPAL Se på "Trivselsregler" for mer info angående disse • Impregnert trevirke Dette skal til Rp39 ved hangar 7
 Restavfall	<ul style="list-style-type: none"> • Avfall fra daglig drift som ikke kan materialgjenvinnes • Komposterbare og bionedbrytbar serveringsartikler/forpakning • Drikkekopp 	<ul style="list-style-type: none"> • Mat, rent papir og annet materialgjenvinnbart avfall • Oppussingsrelatert avfall • Småbatterier
  Farlig avfall Batterier	<ul style="list-style-type: none"> • Batterier • Lyspærer, lysstoffrør • Spraybokser • Malings, fugemasse- og limrester • Faremerkede produkter 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksplosiver • Selvantennende stoff • Organiske peroksider • Infeksjonsfremmende stoff • Radioaktivt stoff For disse må det inngås avtale med renovatør om direkte henting.
  Lyspærer Lysstoffrør		

Lurer du på hvor du skal du kaste noe? Spør oss! Kontaktinfo finner du på siste side.

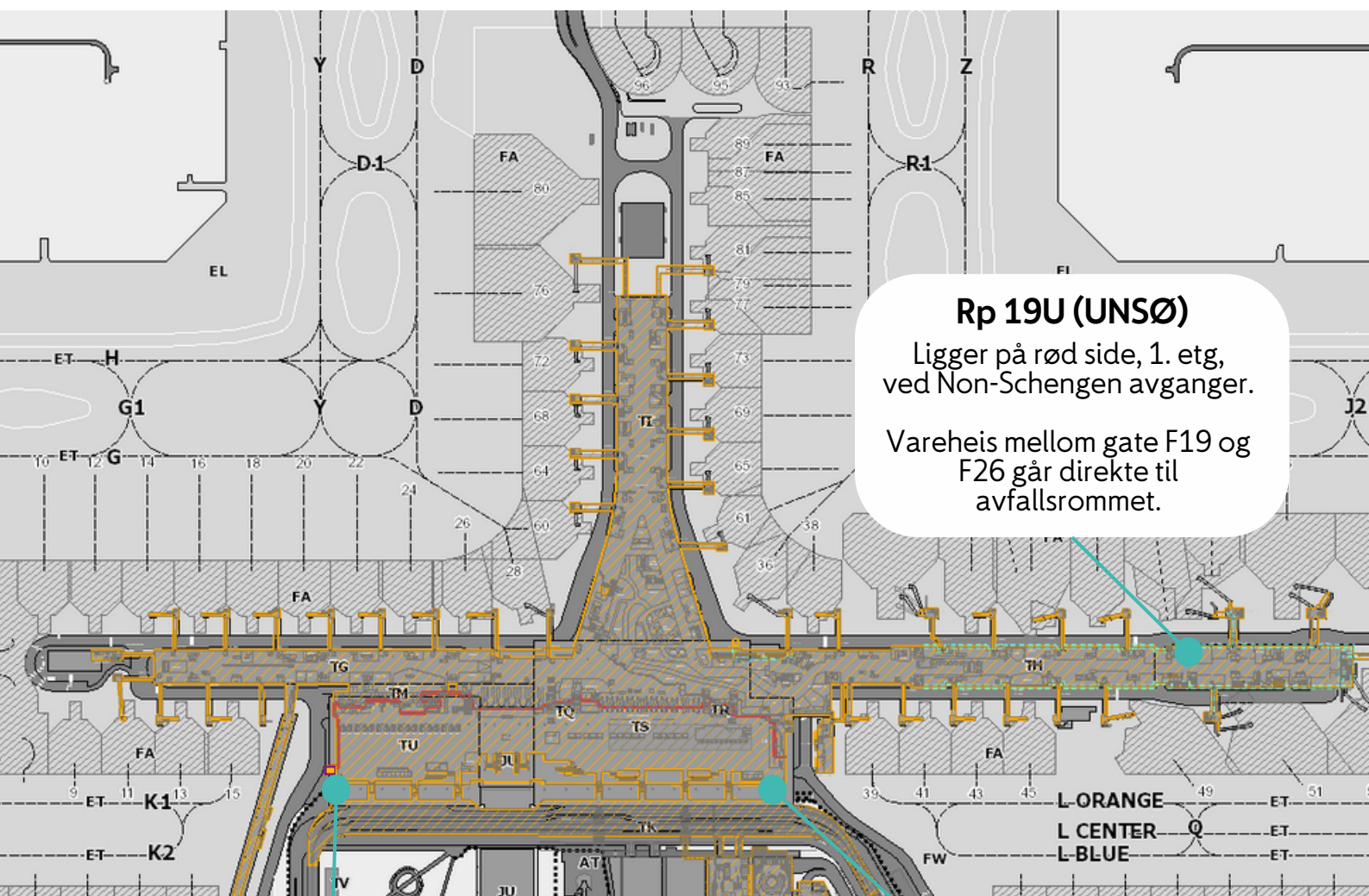
RETURPUNKTER I TERMINALEN

Det er flere returpunkter (Rp) som du kan benytte.
Her er et oversikt over hva du kan kaste på hver av de.

	Varemottak øst (Rp19)	UNSØ (Rp19U)	Varemottak vest (Rp20)
	Terminalets største returpunkt. Eignet seg for daglig drift	Lite rp. med begrensede muligheter	Eignet seg for små oppussing- og rive prosjekter
Matavfall	✓	✓	✗
Papp & papir	✓	✓	✓
Plastfolie	✓	✓	✓
Pant	✓	✓	✓
Trevirke	✓	✗	✓
Metaller	✗	✗	✓
Glass- og metallemballasje	✓	✗	✓
EE avfall	✓	✗	✓
Frytyrolje	✓	✗	✗
Masser, gips	✗	✗	✓
Emballasjeplast	✓	✗	✓
Mineralull	✗	✗	✓
Keramikk og porselen	✓	✗	✓
Farlig avfall	✓	✗	✓

Har du mye av noe i daglig drift som det per i dag ikke finnes kildesorteringsmulighet for?
Gi innspill til kontaktene på siste side.

KART OVER RETURPUNKTER I TERMINALEN

Rp 19U (UNSØ)

Ligger på rød side, 1. etg, ved Non-Schengen avganger.

Vareheis mellom gate F19 og F26 går direkte til avfallsrommet.

Rp20

Varemottak vest

Ligger på hvit side, etasje U2

Direkte vareheis fra avgangshall, nær innsjekkingsområde 1.

Alle de fleste har tilgang til vareheisen. Hvis du ikke har tilgang, spør ID-kontoret.

Sikkerhetskontroll ved varemottak vest er stengt. Fra rød side må man benytte sikkerhetskontroll i avgangshall.

Rp19

Varemottak øst

Ligger på hvit side, etasje U2

Flere tilgangsmuligheter, f.eks.

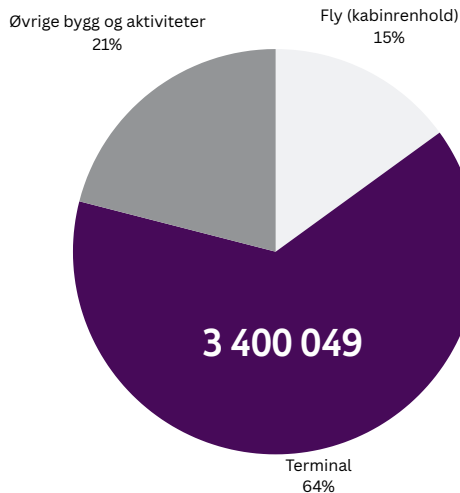
- Vareheis i avgangshall bak Point Kiosk
- Vareheis i ankomsthall ved siden av Wagamama
- Fra rød side i underetasje gjennom sikkerhetskontroll

Trenger dere veiledning? Ta kontakt for å avtale en guidet tur på returpunktene.

STATISTIKK

Det er viktig å sette det vi gjør i perspektiv.
Her kan du se det vi kaller "sirkulærøkonomiske indikatorer".

AVFALLSMENGDER 2023

Diagrammet viser alt avfall som var generert på Oslo lufthavn (unntatt store bygge- og riveprosjekter og festetakere).

"Terminal" står for 2/3 av alt avfall. Dette inkluderer alle kommersielle leietakere i terminalen, passasjerrelatert drift, kontorlokaler, service-tjenester (Politi, Toll, Hittegoods osv). Passasjerer genererer ca. 10% av alt avfall i terminalen.

Tallene for 2023 var lik som 2019 og 2022.

SORTERINGSGRAD:

Kildesortert: 46%

Restavfall: 54%

SAMMENSETNING AV RESTAVFALL*

SAMMENSETNING AV MATAVFALL

Analyse fra 2023 viser at opptil 64% av mat som leietakere (F&B) kaster kunne ha vært spist. Det tilsvarer 6,5 tonn spiselig mat hver måned.

*Restavfallsanalyse i juni 2022

Vi har en egen rapport om matsvinn. Spør Rita om å få den tilsendt via e-post.

TRIVSELSREGLER

Ved å følge noen enkle råd, kan vi sammen sikre sømløs avfallsdrift på lufthavnen.

Det er opp til 100 bedrifter som benytter terminalens returpunkter.
Hva du gjør påvirker andre.

01 Hold returpunktene ryddig

Pass på at ting havner der de skal. Avfallsressurser må i konteinere. Tine sine plastkasser, glassflasker og annet som inngår i en returordning må være stablet i varemottak på sin plass. Ingenting bør havne på gulvet!

02 Sjekk indikatorlys for å se om komprimatoren er fylt opp

Ser det du at konteineren er full? Sjekk indikatorlyset! Hvis det viser at konteineren er fylt opp, ring Varemottaket eller APOC. Kontaktinfo er på siste siden. Hvis indikatorlyset er av, slå på komprimator.

03 Bruk komprimator hyppig!

Mange av konteinerne har komprimatormekanisme som presser sammen det som er kastet for å gi plass til mer. Dermed fylles det opp saktere, og det trengs færre tømminger. Bruk knappene hver gang du kaster inn!

04 Opplær alle som jobber hos dere, eller for dere

Sikre at alle kollegaer, gamle og nye, vikarer og faste, samt innleide leverandører som gjør en tjeneste for deg i Terminalen (f.eks. entreprenørfirma) vet om avfallshåndteringsrutiner, kildesortering, trivselsregler. Del denne guiden gjerne med alle som jobber hos dere, eller for dere.

05 Rydder eller pusser opp? Tenk på avfall på forhånd!

En rydding eller småoppussing av lokaler kan raskt overfylle drifts-konteinere. Konteinere som står fast kan benyttes for små mengder riveavfall (Sjekk gjerne returpunkt guide på side 7). Ved større mengder bør du bestille ekstra konteinere fra avfallsleverandør. Tenk på avfall allerede før du starter arbeidet!

06 EPAL bør stables og kan lånes

Europall (EPAL) er en kvalitetspall som ikke skal kastes, med minst den er ødelagt. Disse skal stables på Rp19, Rp20, Rp16, ved gate 69 (D5-C5 fra innsiden), gate 17 eller mellom gate 41-43 (E11 fra innsiden). Disse kan fritt lånes av aktører som jobber på lufthavnen. Bare ta en hvis du trenger.

Bare spør!

Vi vil at du skal få all informasjon du trenger, og gi oss gjerne tilbakemeldinger. Lurer du på noe? Eller har du en ide som du vil løfte opp? Ikke vær redd for å ta kontakt.

Kontakt

Praktisk bistand på returpunkt

(fulle konteinere, utstyrfeil o.l.)

Varemottaket

Mandag - fredag 07:00 - 20:00

☎ 64813094

APOC - Teknisk

Mandag - fredag 20:00 - 07:00

Lørdag - søndag 00 - 24:00

☎ 64820003

Bestilling av ekstra konteinere ved oppussing

Morten Børve

✉ morte.borve@avinor.no

☎ 98157248

Tilgjengelig: Man-fre, 08:00 - 15:30

Zero Waste prosjekt, kildesortering, denne guide, øvrige henvendelser

Rita Jonyer

✉ rita.jonyer@avinor.no

☎ 40975306

Tilgjengelig: Man-fre, 08:00 - 15:30

Takk for at du bidrar til å ta vare på ressursene og hjelper oss med å sikre en sømløs drift på lufthavn!